

TOP-5.3.1.-16-NG1-2017-00010

Helyi identitásfejlesztés a Karancs - völgyében

Nógrádmegyer, Karancs-völgye – több névvel is illeti ezt a gyönyörű természeti környezetet az itt élő lakosság. Mikszáth Kálmán „Palóc Olymposnak” keresztelte az andezit-hegységet, minden nézőpontból érvényesülő hármass csúcsának látványa miatt. A hegység kialakulása meglehetősen ritka geológiai folyamat eredménye: a felszín alatti vulkáni kitörés során a láva nem került a felszínre, hanem egyszerűen megemelte a felette tornyosuló márgás kőzetet, ami jellegzetes formavilágot hozott létre. A hegységet éles gerincek, meredek oldalak és mély völgyek szépséges formavilága jellemzi. A vulkáni kúpok (Salgó, Somoskő, Szilvaskő stb.) tetőjéről pedig lenyűgöző kilátás tárul elénk, amelyben egyetlen tekintettel befogható a világ Gömörtől és a Tátrától egészen a Börzsönyig.

Karancs- völgyében Nógrádmegyer Nógrád megye északi részén, Salgótarjától 15 km-re DNY-ra, a Ménes patak völgyében található, kizárólag közúton közelíthető meg, Nógrádmegyer közel kettőezer fős lakosságával a mikrotérség nagyobb települései közé tartozik. A természeti szépségekben gazdag terület ÉK-i részén kisebb-nagyobb hegyvonulatok húzódnak. Kiemelkedik közülük a 729 m magas Karancs, melynek egyik csúcsán található Margit-kápolna, egy rendkívüli történelmi és vallási emlék, melynek keletkezését titok fedi. Maga a Kápolna-hegy a bronzkorban erődítményként szolgált. A hagyományok szerint a kápolnát IV. Béla király lánya építtette, mert itt talált menedéket a tatárok elől. A kápolna búcsújáró hely volt és remete is lakott itt. Az épület romjainak helyén 1990-91-ben Szóllós Géza karancsaljai lakos kezdeményezésére épült újjá a kápolna. Az első írásos emlék a völgyből 1303-ból származik, de a falu már 1292-ben szerepelt a korabeli okiratokban.

Ezen tájegység települései az utóbbi években jelentős arculatváltáson mentek keresztül, európai uniós pályázatoknak köszönhetően sok intézményünk megújult. A településeken az elmúlt években számos alapítvány és egyesület jött létre annak érdekében, hogy a falu oktatási és kulturális életét támogassák, segítsék; fellendítsék a sportéletet, hagyományörző és szórakoztató programokat szervezzenek, szépítsék a települést, vagy az itt élők biztonságát garantálják: egyszóval egy élhető települést hozzanak létre. Ezen kívül ezek az egyesületek tevékenységükkel a falu jó hírét is viszik az ország távoli tájaira, több száz kilométerrel odébb is megismertetik a Nógrádmegyer nevet. A művészet lehetőséget teremt, hogy a helyi identitás és kultúra értékeit közvetítsük a térségben élő emberek és az idelátogatók számára egyaránt. Lehetőség van az iskolai oktatás keretein belül, valamint azon kívül is oktatási és kulturális események szervezésére; rendhagyó tanórák, szakkörök, táborok, műhely beszélgetések és műhely munka, bemutató órák, zenei műsorok, kiállítások, tánc és színművészeti előadások megtartására.

A tematikát a karancsvölgyi kultúra és identitás adja, érintve a kultúra különböző területeit. Felhasználásra és tovább gondolásra kerülnek a helyi, térségi ill. megyei értéktárak. Új tananyagtartalmak, tematikák és módszerek kerülnek kidolgozásra, melyek a későbbiekben felhasználhatók a projekt keretein kívül is. A településen élő fiatalokat bevonva a művészeti foglalkozásokba saját alkotásaikkal, létrehozott szellemi termékekkel közvetítik saját értékeiket. Lehetőség van a településeket láncszerűen összekapcsolni, ilyen módon erősíteni a helyi kapcsolatokat, összefogást. A művészeti programok által megélhetővé válik a palóc identitás a fiatalok számára, ugyanakkor kapcsolatot teremt a különböző generációk között.